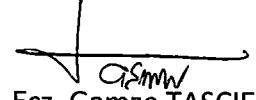

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ecz. Gamze TAŞCIER
Ankara Milletvekili

Çocukların sosyal güvenlik hakkının korunması ile çocuk işçiliğiyle mücadele birbirinin karşısı iki politika değildir.

Anayasa'nın 50'nci maddesinde küçüklerin çalışma şartları bakımından özel olarak korunması öngörülürken, 60'ıncı maddesinde herkesin sosyal güvenlik hakkına sahip olduğu hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla devlet hem çocukların erken ve hukuka aykırı biçimde çalıştırılmasını önlemek hem de fiilen çalıştırılmış çocuğu gerçekleştirmiş sosyal riskler karşısında korumakla yükümlüdür. Sosyal güvenlik hakkının pozitif statü hakkı niteliği Anayasa Mahkemesi kararlarında da vurgulanmaktadır.

İş hukukunun çocukları koruyucu hükümlerinin amacı, çocuğun eğitimi, bedensel ve zihinsel gelişimini ve güvenliğini korumaktır. Bu yasak veya sınırlamaların ihlal edilmesinin yaptırımı esas itibarıyla çocuğu hukuka aykırı biçimde çalıştıran işverene yönelmelidir.

Fiilen çalıştırılmış bir çocuğun "çalıştırılması zaten hukuka aykırıydı" gerekçesiyle iş kazası, meslek hastalığı veya diğer sosyal güvenlik haklarından yoksun bırakılması, koruyucu normun sonucunun çocuk aleyhine çevrilmesine yol açar.

Buna karşılık sosyal güvenlik sistemi de çok küçük yaştaki çocukların özellikle aile işletmelerinde yalnız gelecekte daha erken emeklilik başlangıcı elde etmeleri amacıyla kâğıt üzerinde sigortalı gösterilmesini teşvik edecek şekilde düzenlenmemelidir. Dolayısıyla hukuk politikasında iki ayrı unsurun birlikte kurulması gerekir:

Bir yandan gerçek ve fiilî olarak çalıştırılan çocuk sosyal korumanın dışında bırakılmamalı; diğer yandan çocuk işçiliğini özendirecek uzun vadeli sosyal sigorta avantajlarının oluşturulması önlenmelidir. Ana veya babasına ait işyerinden yapılan 18 yaş altı sigorta bildirimlerinin aynı zamanda çalışma mevzuatı bakımından risk temelli denetime konu edilmesi, bu iki amacın birlikte gerçekleştirilmesine hizmet edebilir. Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız, ana veya babasına ait işyerinde çalışan çocukların sosyal güvenlik hakları ile çocuk işçiliğini önleme politikalarının birlikte ele alındığı kapsamlı bir çalışma yürütmekte midir?

Gamze TAŞCIER

Ankara Milletvekili

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanvekili

49830

2. SGK'ya 18 yaşından küçük kişiler için yapılan 4/1-(a) kapsamındaki bildirimler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının iş teftiş veya diğer denetim birimleriyle sistematik olarak paylaşılmakta mıdır?
3. Ana veya babasına ait işyerinde 15-18 yaş arasında çalışma mevzuatına uygun biçimde ve gerçek-fiilî olarak çalışan kişilerin sosyal sigortalılıklarının, salt özel hukuk sözleşmesindeki şekil eksiklikleri nedeniyle iptal edilmemesini sağlayacak açık bir kanun hükmü hazırlanması gündemde midir?
4. Çocuk ve genç işçilerin sosyal sigorta bildirimlerinin SGK ile iş müfettişliği arasında elektronik ortamda eş zamanlı paylaşılmasına yönelik bir sistem kurulması planlanmakta mıdır?
5. Bakanlığınız, çocuk işçiliğiyle mücadele politikası ile sosyal güvenlik mevzuatı arasındaki mevcut düzenleme ve uygulama farklılıklarını ortaya koyacak kapsamlı bir **düzenleyici etki analizi** hazırlamayı ve sonuçlarını kamuoyuyla paylaşmayı planlamakta mıdır?